

Otepää Gümnaasiumi põhikooli lihtsustatud õppekava ÜLDOSA

§ 1. Üldsätted

- (1) Otepää Gümnaasiumi (OG) põhikooli lihtsustatud õppekava (PLÕK) on dokument, mille alusel toimub lihtsustatud õpe põhikoolis. Õppekava on aluseks põhikooli õppe- ja kasvatusüsteemi eesmärgistamisel ja organiseerimisel.
- (2) Otepää Gümnaasiumi põhikooli lihtsustatud õppekava koostamise ja arendamise aluseks on põhikooli lihtsustatud riiklik õppekava, teised kehtivad ja asjakohased õigusaktid, kooli arengukava, õpilaste, vanemate, kooli töötajate ja teiste oluliste huvigruppide vajadused ja soovid ning kasutatavad ressursid.
- (3) Otepää Gümnaasiumi põhikooli lihtsustatud õppekava koosneb üldosast ja ainekavadest. Kooli õppekava üldosas on esitatud:
  - 1) kooli väärtused ja eripära, kooli õppe- ja kasvatusesmärgid ning -põhimõtted;
  - 2) üldpädevuste kujundamine kooliastmeti;
  - 3) läbivate teemade ja lõimingu põhimõtted;
  - 4) tunnijaotusplaan õppeaineti ja klassiti, vaba tunniressurs ja võõrkeelte valik;
  - 5) õppe ja kasvatus korraldus, sealhulgas õppekava rakendamist toetavad tegevused, õppekäigud ja muu taoline;
  - 6) õpilaste arengu ja õppimise toetamise ja hindamise korraldus, hariduslike erivajadustega õpilaste õppekorralduse põhimõtted, tugiteenuste rakendamise kord;
  - 7) karjääriõppe, sh karjääriinfo ja nõustamise korraldamine;
  - 8) õpilaste ja vanemate teavitamise ja nõustamise korraldus;
  - 9) õpetajate koostöö ja töö planeerimise põhimõtted;
  - 10) kooli õppekava uuendamise ja täiendamise kord.
- (4) Ainevaldkondade õppeainete ainekavades on õppeainete õpitulemuste ja õppesisu kirjeldused esitatud klassiti.
- (5) Kooli õppekavaga reguleerimata asjades juhindutakse põhikooli lihtsustatud riikliku õppekava sätetest.

§ 2. Kooli väärtused ja eripära, kooli õppe- ja kasvatuseesmärgid

- (1) OG arengukava kaudu kokku lepitud põhiväärtused on innovaatus, avatus, traditsioonid, tervislik ellusuhtumine, enesetõhusus, koostöö, lugupidamine, vastutus, jagamine ja turvalisus.
- (2) Kõik OG-s tegutsevad isikud lähtuvad oma tegevuses üldinimlikest ja ühiskondlikest alusväärtustest, milleks on ausus, hoolivus, aukartus elu vastu, õiglus, inimväärikus, lugupidamine enda ja teiste vastu, vabadus, demokraatia, austus emakeele ja kultuuri vastu, patriotism, kultuuriline mitmekesisus, sallivus, keskkonna jätkusuutlikkus, õiguspõhisus, solidaarsus, vastutustundlikkus ja sooline võrdõiguslikkus.
- (3) Koolil on enam kui 300-aastane ajalugu ja tugevad traditsioonid, OG oli esimene eestikeelne maagümnaasium Eestis. Otepääl õnnistati Eesti lipp.
- (4) OG-s on õpilaste mitmekülgsust ja võimetekohast ning individuaalset arengut soodustav õpikeskkond ja õppevalikud, mis võimaldavad kujuneda haritud inimeseks ja täisväärtuslikuks ühiskonnaliikmeks, kes tuleb toime edasiste õpingute ja oma eluga.

§ 3. Kooli õppe- ja kasvatuseesmärgid ning -põhimõtted

- (1) OG-l on nii hariv kui ka kasvatav ülesanne. Kool aitab kaasa õpilase kasvamisele loovaks, mitmekülgselt isiksuseks, kes suudab ennast täisväärtuslikult teostada erinevates rollides: perekonnas, tööl ja avalikus elus ning valida oma huvide ja võimete kohast õpiteed.
- (2) OG-s on loodud õpilasele eakohane, turvaline, positiivselt mõjuv ja arendav õppekeskkond, mis toetab tema õpihuvi ja õpioskuste, eneserefleksiooni ja kriitilise mõtlemisvõime, teadmiste ja tahteliste omaduste arengut, loovat eneseväljendust ning sotsiaalse ja kultuurilise identiteedi kujunemist.
- (3) Lihtsustatud õppe põhiülesanne on suunata kerge intellektipuudega õpilase arengut ja aidata kujuneda isiksuseks, kes tuleb eluga toime võimalikult iseseisvalt, teeb võimetekohast tööd, määratleb end oma rahva liikmena ja riigi kodanikuna.
- (4) Lihtsustatud õppele kohaldatakse põhikooli riiklikus õppekavas sätestatud õppe- ja kasvatuseesmärgid ning pädevusi, arvestades järgmisi rõhuasetusi:
  - 1) õpilane peab lugu iseendast, kodust ja perekonnast, suudab majandada ennast ja oma perekonda;
  - 2) õpilane armastab kodumaad;
  - 3) õpilane teadvustab ennast ja kaasinimesi ning nende erinevusi, oma ja teiste rahvaste kultuurilisi erinevusi;
  - 4) õpilane tunneb ja järgib võimetekohaselt õiguspäraseid ja demokraatia põhimõtteid;
  - 5) õpilane hoidub eetiliselte valedest ahvatlustest ja ettepanekutest;
  - 6) õpilane tunneb terveid eluviise ning püüab neid järgida;
  - 7) õpilane teab loodushoiu peamisi seisukohti ja püüab tegutseda keskkonda säästes;
  - 8) õpilane eesmärgistab, kavandab ja hindab oma igapäevast tegevust;
  - 9) õpilane oskab tuttavates olukordades valida, nõu küsida, otsustada ja vastutust kanda;
  - 10) õpilane on valmis koostööks;

- 11) õpilane osaleb võimetele vastavas täiendusõppes;
- 12) õpilane mõistab lihtsat teavet, oskab teavet hankida (sh Internetist);
- 13) õpilane valdab järgmisi elementaarskusi: vaatlemine, kuulamine ja kõne mõistmine, kõnelemine; lugemine, kirjutamine, arvutamine;
- 14) õpilane mõistab töö vajalikkust, valdab baasoskusi, suudab tööaja jooksul alluda töödistsipliinile, on valmis endale otsima sobivat tööd;
- 15) õpilane omab kujutlust maailmast kui tervikust.

- (5) Põhikoolis mõistetakse kasvatust kui õpilase suhete kujundamist teda ümbritseva maailmaga. Väärtuskasvatuse aluseks on kogu koolipere, õpilase ja perekonna vastastikune usaldus ning koostöö.
- (6) Hoiakute kujundamise võtmeisik on õpetaja, kelle ülesanne on pakkuda isiklikku eeskujut, toetada õpilasi enda identiteedi kujunemisel ning pakkuda sobiva arengukeskkonna kaudu tuge ühiskonnas aktsepteeritavate käitumisharjumuste väljaarenemiseks.
- (7) Väärtushoiakute saavutamist tagasisidestatakse OG-s kujundava hindamise kaudu.

§ 4. Õppe- ja kasvatustegevuse põhimõtted, rõhuasetused ning taotletavad pädevused

- (1) Kool lähtub lihtsustatud õppe õppe- ja kasvatustegevuse põhimõtetes, rõhuasetustes ning taotletavates pädevustes põhikooli lihtsustatud riikliku õppekava lisas 1 kirjeldatud põhimõtetest, seetõttu neid kooli õppekavas ei taasesitata.

§ 5. Üldpädevuste kujundamine

- (1) Üldpädevused on ainevaldkondade ja õppeainete ülesed pädevused, mis on olulised inimeseks ja kodanikuks kasvamisel. Üldpädevused kujunevad kõigi õppeainete kaudu ning tunni- ja koolivälises tegevuses. Üldpädevuste kujunemist jälgivad ja suunavad õpetajad omavahelises koostöös ning kooli ja kodu koostöös.
- (2) Tagasiside üldpädevuste kujunemisest saab õpilane kujundava hindamise kaudu. Oluline roll on ka õpilase enesehindamisel, mis võimaldab jälgida õpilasel oma tegevust ning saada õpetajalt informatsiooni, mida õpilase enda välise tegevuse ja käitumise vaatlemine ei võimalda.
- (3) Õpilastes kujundatavad üldpädevused on:

1) **kultuuri- ja väärtuspädevus** – suutlikkus hinnata inimsuhteid ja tegevusi üldkehtivate moraalnormide seisukohast; tajuda ja väärtustada oma seotust teiste inimestega, ühiskonnaga, loodusega, oma ja teiste maade ja rahvaste kultuuripärandiga ning nüüdiskultuuri sündmustega; väärtustada loomingut ja kujundada ilumeelt; hinnata üldinimlikke ja ühiskondlikke väärtusi, väärtustada inimlikku, kultuurilist ja looduslikku mitmekesisust; teadvustada oma väärtushinnanguid.

2) **sotsiaalne ja kodanikupädevus** – suutlikkus ennast teostada; toimida aktiivse, teadliku, abivalmi ja vastutustundliku kodanikuna ning toetada ühiskonna demokraatlikku arengut; teada ja järgida ühiskondlikke väärtusi ja norme; austada erinevate keskkondade reegleid ja

ühiskondlikku mitmekesisust, religioonide ja rahvuste omapära; teha koostööd teiste inimestega erinevates situatsioonides; aktsepteerida inimeste ja nende väärtushinnangute erinevusi ning arvestada neid.

3) **enesemääratluspädevus** – suutlikkus mõista ja hinnata iseennast, oma nõrku ja tugevaid külgi; analüüsida oma käitumist erinevates olukordades; käituda ohutult ja järgida tervislikke eluviise; lahendada suhtlemisprobleeme.

4) **õpipädevus** – suutlikkus organiseerida õppekeskkonda individuaalselt ja rühmas ning hankida õppimiseks, hobideks, tervisekäitumiseks ja karjäärivalikuteks vajaminevat teavet; planeerida õppimist ja seda plaani järgida; kasutada õpitut erinevates olukordades ja probleeme lahendades; seostada omandatud teadmisi varemõpituga; analüüsida oma teadmisi ja oskusi, motiveeritust ja enesekindlust ning selle põhjal edasise õppimise vajadusi.

5) **suhtluspädevus** – suutlikkus ennast selgelt, asjakohaselt ja viisakalt väljendada nii emakeeles kui ka võõrkeeltes, arvestades olukordi ja mõistes suhtluspartnereid ning suhtlemise turvalisust; ennast esitleda, oma seisukohti esitada ja põhjendada; lugeda ning eristada ja mõista teabe- ja tarbetekste ning ilukirjandust; kirjutada eri liiki tekste, kasutades korrektset viitamist, kohaseid keelevahendeid ja sobivat stiili; väärtustada õigekeelsust ja väljendusrikast keelt ning kokkuleppel põhinevat suhtlemisviisi.

6) **matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiaalane pädevus** – suutlikkus kasutada matemaatikale omast keelt, sümboleid, meetodeid koolis ja igapäevaelus; suutlikkus kirjeldada ümbritsevat maailma loodusteaduslike mudelite ja mõõtmisvahendite abil ning teha tõenduspõhiseid otsuseid; mõista loodusteaduste ja tehnoloogia olulisust ja piiranguid; kasutada uusi tehnoloogiaid eesmärgipäraselt.

7) **ettevõtlikkuspädevus** – suutlikkus ideid luua ja ellu viia, kasutades omandatud teadmisi ja oskusi erinevates elu- ja tegevusvaldkondades; näha probleeme ja neis peituvaid võimalusi, aidata kaasa probleemide lahendamisele; seada eesmäärke, koostada plaane, neid tutvustada ja ellu viia; korraldada ühistegevusi ja neist osa võtta, näidata algatusvõimet ja vastutada tulemuste eest; reageerida loovalt, uuendusmeelselt ja paindlikult muutustele; võtta arukaid riske.

8) **digipädevus** – suutlikkus kasutada uuenevat digitehnoloogiat toimetulekuks kiiresti muutuvus ühiskonnas nii õppimisel, kodanikuna tegutsedes kui ka kogukondades suheldes; leida ja säilitada digivahendite abil infot ning hinnata selle asjakohasust ja usaldusväärsust; osaleda digitaalses sisuloomes, sh tekstide, piltide, multimeediumide loomisel ja kasutamisel; kasutada probleemilahenduseks sobivaid digivahendeid ja võtteid, suhelda ja teha koostööd erinevates digikeskkondades; olla teadlik digikeskkonna ohtudest ning osata kaitsta oma privaatsust, isikuandmeid ja digitaalset identiteeti; järgida digikeskkonnas samu moraali- ja väärtuspõhimõtteid nagu igapäevaelus.

§ 6. Läbivate teemade põhimõtted

- (1) Läbivad teemad on üld- ja valdkonnapädevuste, õppeainete ja ainevaldkondade lõimingu vahendiks. Läbivad teemad on aineülesed ja käsitlevad ühiskonnas tähtsustatud valdkondi ning võimaldavad luua ettekujutuse ühiskonna kui terviku arengust ja toetavad õpilase suutlikkust oma teadmisi erinevates olukordades rakendada.

(2) Õpetuses ja kasvatuses käsitletavat läbivad teemad on:

1) **elukestev õpe ja karjääri planeerimine** – kool toetab õpilase kujunemist isiksuseks, kes on valmis õppima kogu elu, täitma erinevaid rolle muutuvast õpi-, elu- ja töökeskkonnas ning kujundama oma elu teadlike otsuste kaudu, sealhulgas tegema mõistlikke kutsevalikuid;

2) **keskkond ja jätkusuutlik areng** – kool toetab õpilase kujunemist sotsiaalselt aktiivseks, vastutustundlikuks ja keskkonnateadlikuks inimeseks, kes hoiab ja kaitseb keskkonda ning väärtustades jätkusuutlikkust, on valmis leidma lahendusi keskkonna- ja inimarengu küsimustele;

3) **kodanikualgatus ja ettevõtlikkus** – kool toetab õpilase kujunemist aktiivseks ning vastutustundlikuks kogukonna- ja ühiskonnaliikmeks, kes mõistab ühiskonna toimimise põhimõtteid ja mehhanisme ning kodanikualgatuse tähtsust, tunneb end ühiskonnaliikmena ning toetub oma tegevuses riigi kultuurilistele traditsioonidele ja arengusuundadele;

4) **kultuuriline identiteet** – kool toetab õpilase kujunemist kultuuriteadlikuks inimeseks, kes mõistab kultuuri osa inimeste mõtte- ja käitumisladi kujundajana ning kultuuride muutumist ajaloo vältel, kellel on ettekujutus kultuuride mitmekesisusest ja kultuuriga määratud elupraktikate eripärast ning kes väärtustab omakultuuri ja kultuurilist mitmekesisust ning on kultuuriliselt salliv ja koostööaldis;

5) **teabekeskond** – kool toetab õpilase kujunemist teabeteadlikuks inimeseks, kes tajub ja teadvustab ümbritsevat teabekeskkonda, suudab seda kriitiliselt analüüsida ning toimida selles oma eesmärkide ja ühiskonnas omaksvõetud kommunikatsioonieetika järgi;

6) **tehnoloogia ja innovatsioon** – kool toetab õpilase kujunemist uuendusaltiks ja nüüdisaegseid tehnoloogiaid eesmärgipäraselt kasutada oskavaks inimeseks, kes tuleb toime kiiresti muutuvast tehnoloogilises elu-, õpi- ja töökeskkonnas;

7) **tervis ja ohutus** – kool toetab õpilase kujunemist vaimselt, emotsionaalselt, sotsiaalselt ja füüsiliselt terveks ühiskonnaliikmeks, kes on võimeline järgima tervislikku eluviisi, käituma turvaliselt ning kaasa aitama tervist edendava turvalise keskkonna kujundamisele;

8) **väärtused ja kõlblus** – kool toetab õpilase kujunemist kõlbliselt arenenud inimeseks, kes tunneb ühiskonnas üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid koolis ja väljaspool kooli, ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse, ning sekkub vajaduse korral oma võimaluste piires.

(3) Läbivaid teemasid õpitakse:

1) õpikeskkonna korralduse kaudu, kus õpilastele on loodud:

- turvaline, tervist kaitsev, keskkonnasõbralik ja õpilase arengut toetav mitmekesine füüsiline õpikeskkond;
- õppimist ja õpilaste aktiivsust, loovust ja ettevõtlikkust toetav ning üldinimlikke väärtusi austav vaimne õpikeskkond;
- koostööd, kodanikualgatust, suhtlemisostkust, ideede paljusust väärtustav sotsiaalne õpikeskkond.

2) aineõppes:

läbivad teemad on lõimitud ainekavadesse, neid käsitletakse õppeteemade ja õppeülesannete kaudu, korraldatakse aineüleseid projekte, õuesõppepäevi ja õppekäike, õppetundides kasutatakse kaasaegseid IKT-vahendeid, rakendatakse avastusõpet ja uurimuslikku õpet, koostatakse referaate ja uurimustöid jne.

3) klassivälises tegevuses:

läbivaid teemasid toetavad koolis tegutsevad erinevad huviringid, ühisüritused, õpilasesinduse tegevus, maakondlikud, üle-eestilised ja rahvusvahelised projektid jne.

§ 7. Lõimingu põhimõtted

(1) Õppetegevus ja selle tulemused kujundatakse tervikuks lõimingu kaudu. Lõiming toetab õpilaste üld- ja valdkonnapädevuste kujunemist. Õppe lõimimine saavutatakse erinevate ainevaldkondade õppeainete ühisosa järgimisel, õppeainete, koolisiseste projektide ja läbivate teemade ühiste rõhuasetuste, õppeülesannete ning -viiside abil.

(2) Õppeainete lõimingu viisid:

- 1) ainetevahelised seosed - kasutatakse ühe õppeaine sisu, et aidata õpetada või kinnistada materjali mõnes teises aines.
- 2) ajaline kooskõla - seostatakse ajaliselt erinevaid õppeaineid, et ühes aines õpitu toetaks teis(t)es õppeaine(te)s õpitavat.
- 3) teemakeskne lõiming - õpetuse lõimimine erinevate õppeainete ja läbivate teemade ühiste temaatiliste rõhuasetuste, õppeülesannete ja -viiside abil. Sellisteks õppeülesanneteks võivad olla näiteks ühe õppeaine või ainevaldkonna piire ületavad õpilasuuringud, loovtööd, projektid jms, mis nõuavad õpilastelt oskust kasutada mitmetest erinevatest õppeainetest pärinevaid teadmisi ja oskusi.

§ 8. Õppe korralduse põhimõtted

(1) Lihtsustatud õpet korraldatakse õppeaine kaupa, rakendades õppeainete lõimimise põhimõtet. Õpe võib olla korraldatud mitmel viisil: kõiki õppeaineid õpitakse kogu õppeaasta vältel või erinevaid õppeaineid õpitakse teatud ajal õppeaastas (I poolaastal või II poolaastal); kasutatakse üldõpetuslikku õpet, mille puhul keskendutakse teatud teemadele ja üldpädevustele, eristamata tavapäraseid ainetunde.

§ 9. Võõrkeel ja valikõppeained

- (1) Koolis õpitakse lihtsustatud õppel võõrkeelena inglise keelt, võõrkeele õpe algab 5. klassist.
- (2) Valikõppeained lihtsustatud õppel on informaatika ja loovus, nende õpe algab 3. klassist.

§ 10. Põhikooli lihtsustatud õppe tunnijaotusplaani aineti ja klassiti

Õppeained/klassid	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
eesti keel	7	9	8	8	7	6	6	6	6
võõrkeel					2	2	2	2	2
matemaatika	5	5	5	5	5	5	4	5	5
loodusõpetus	1	1	2	2	2	4	4	4	4
ajalugu						1	2	2	1

inimeseõpetus	1	1	1	2	2	2	2	2	1
muusikaõpetus	1	1	1	1	1	1	1	1	1
kunstiõpetus	1	1	1	1	1	1	1	1	1
kehaline kasvatus	2	3	3	2	2	2	2	2	2
tööõpetus	2	2	2	2	4	4	4	5	7
loovus			1	1	1	1	1	1	1
informaatika			1	1	1	1	1	1	1
nädalakoormus	20	23	25	25	28	30	30	32	32

§ 11. Õppe ja kasvatus korraldus

- (1) Õppe- ja kasvatustöö korraldamisel lähtub kool kehtivatest seadustest, kooli üldtööplaanist, õpilase vajadustest, huvigruppide ootustest ning õppe- ja kasvatustöö eesmärkidest. Õppeaasta pikkuse, õpilaste nädalakoormuse ja tunniarvu plaani koostamisel võetakse aluseks põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses sätestatud nõuded.
- (2) Otepää Gümnaasiumi põhikooliosa õppetöö on korraldatud kooliastmeti:
  - 1) I kooliaste I-III klass;
  - 2) II kooliaste IV - VI klass;
  - 3) III kooliaste VII - IX klass.
- (3) OG põhikooli osas on traditsiooniline aineõpe, kus õpilasi hinnatakse trimestrite kaupa. Õppeaastas on kolm õppetrimestrit.
- (4) Õppetöö algab 1. septembril.
- (5) Õppe- ja kasvatustegevus toimub OG-s üldjuhul õppetunnis.
- (6) Õppetund on kooli päevakavas või õpilasele koostatud individuaalses õppekavas juhendatud õppeks ettenähtud ajavahemik, mis on suunatud teadmiste ja oskuste omandamisele.
- (7) Õppetunnid algavad üldjuhul kell 8.05, õppetund vaheldub vahetunniga.
- (8) Vahetunni pikkus on vähemalt kümme minutit iga õppetunni kohta.
- (9) Olenevalt õppe spetsiifilistest vajadustest võib õppetunni jagada mitmeks osaks ning kuni kaks õppetundi võib toimuda järjest, ilma vahetunnita.
- (10) Õppetunnid toimuvad koolis ja/või väljaspool kooli. Õppetund võib olla loeng, matk, õppekäik, projektipäevad, individuaaltund, tugiõppetund, eksamikonsultatsioon, e-õpe jms.

§ 12. Õppekava rakendamist toetavad tegevused, õppekäigud ja muu taoline

- (1) Õpilase arengu toetamiseks, mitmekesiste õppimisvõimaluste ja õpikogemuste pakkumiseks ning erinevate õppeainete ja läbivate teemade lõimimiseks korraldatakse koolis ainealaseid üritusi, õppekäike ja viiakse läbi projekte.

- (2) Iga õppeaasta alguses kavandatakse ülekoolilised ja koolidevahelised üritused ja projektid kooli üldtööplaanis. Õppeaasta keskel selguvatest üritustest ja projektidest osavõtu otsustab kooli juhtkond, kaasates vajadusel aineõpetaja(d) ning klassijuhataja(d).
- (3) Õpilase seadusliku esindaja ja direktori või direktori volitatud õpetaja kokkuleppel võib kool arvestada kooli õppekava välist õppimist või tegevust, sealhulgas õpinguid mõnes teises üldhariduskoolis koolis õpetatava osana, tingimusel, et see võimaldab õpilasel saavutada kooli või individuaalse õppekavaga määratud õpitulemusi.

§ 14. Õpilase arengu ja õppimise toetamine

- (1) Otepää Gümnaasiumi õppe- ja kasvatustöö eesmärgiks on luua igale õpilasele võimalus saada oma võimetele vastav hea haridus. Õpetajad jälgivad õpilase arengut ja toimetulekut koolis, selgitavad välja õpilase individuaalsed õpivajadused ning kohandavad õpet ja õppemeetodeid õpilase vajaduste kohaselt.
- (2) Kool tagab õpilasele, kellel tekib ajutine mahajäämus eeldatavate õpitulemuste saavutamisel, täiendava pedagoogilise juhendamise väljaspool õppetunde. Õpilasele tagatakse vajadusel tugispetsialistide teenus, tema arengu toetamiseks korraldatakse vähemalt üks kord õppeaasta jooksul arenguveestlus.
- (3) Haridusliku erivajaduse väljaselgitamisel kasutatakse pedagoogilist-psühholoogilist hindamist, erinevates tingimustes õpilase käitumise korduvat ja täpsemat vaatlust, õpilase meditsiinilisi ja logopeedilisi uuringuid.

§ 15. Haridusliku erivajadusega õpilase õppe ja tugiteenuste korraldus

- (1) Haridusliku erivajadusega õpilaste õppe koordineerija korraldab koostööd tugispetsialistide, andekate õpilaste juhendajate ja õpetajate vahel.
- (2) Haridusliku erivajadusega õpilaste õppe koordineerija toetab ja juhendab õpetajat haridusliku erivajaduse väljaselgitamisel ning teeb õpetajatele, vanematele ja direktorile ettepanekuid edaspidiseks pedagoogiliseks tööks, koolis pakutavate õpilase arengut toetavate meetmete rakendamiseks või täiendavate uuringute läbiviimiseks.
- (3) Kui õpilasel ilmneb vajadus saada tuge, teavitatakse sellest vanemat ning kool korraldab õpilase pedagoogilis-psühholoogilise hindamise. Vajaduse korral tehakse koostööd teiste valdkondade spetsialistidega ja soovitatakse lisauuringuid.
- (4) Õpilasele, kellel tekib takistusi koolikohustuse täitmisel või mahajäämus õpitulemuste saavutamisel, annab kool üldist tuge, milleks võib olla:
  - 1) õpiabirühm
  - 2) eripedagoogi ja/või sotsiaalpedagoogi abi
  - 3) pikapäevarühm
  - 4) individuaalne nõustamine
  - 5) individuaalsed õpiülesanded ja/või individuaalne õppekava
  - 6) psühholoogiline nõustamine
  - 7) huviringid
  - 8) vajadusel koduõppe või haiglaõppe võimaldamine.

§ 16. Õpiabirühm

- (1) Õpiabi eesmärgiks on toetada õpilaste arengut ja aidata kaasa põhihariduse õppekava omandamisele. Õpiabirühm on mõeldud lastele, kes vajavad tähelepanu, taju, mälu ja mõtlemise treeningut, funktsionaalse lugemisoskuse parandamist ja õpioskuste juhendamist.
- (2) Õpiabirühma võetakse vastu ajutiste ainealaste õpiraskustega ja välja kujunemata õpioskustega või/ning logopeediliste probleemidega põhikooli õpilane, kes vaatamata klassi- ja aineõpetajate abile ja nõustamisele ei suuda täita põhikooli riikliku õppekava nõudeid või kes vajab õpioskuste ja -harjumuste kujundamiseks toetavat õppekorraldust.
- (3) Õpiabirühma tunnid toimuvad võimalusel vastava ainetunni ajal, milles õpilasel täheldatakse raskusi. Vajadusel võib tunde läbi viia ka pärast õppetunde.
- (4) Õpilasele koostatakse õpiabirühma tundideks individuaalne õppekava. Individuaalse õppekava koostavad vastava aine aineõpetaja ja õpiabirühma õpetaja koostöös, lähtudes vastava klassi- või aineõpetaja töökavast või õpilasele koostatud individuaalsest õppekavast. Klassi- või aineõpetaja töökavas kirjeldatakse õpiabirühmas osalevale õpilasele klassitöös kohaldatavad meetmed õppe individualiseerimiseks ja hindamiseks.
- (5) Õpilasele rakendatud tugimeetme (õpiabirühm, logopeediline abi, sotsiaalpedagoogiline abi, eripedagoogiline abi, psühholoogiline abi, individuaalne õppekava jmt) tõhusust hinnatakse õpilasega tegelevate spetsialistide meeskonna ja klassi- või aineõpetajate poolt vähemalt kord poolaastas ning tulemused fikseeritakse õpilase individuaalse arengu jälgimise kaardil.

§ 17. Hindamise korraldus

- (1) Hindamise eesmärk on:
  - 1) toetada õpilase arengut;
  - 2) anda tagasisidet õpilase õppeedukuse kohta;
  - 3) innustada ja suunata õpilast sihikindlalt õppima;
  - 4) suunata õpilase enesehinnangu kujunemist, suunata ja toetada õpilast edasise haridustee valikul;
  - 5) suunata õpetaja tegevust õpilase õppimise ja individuaalse arengu toetamisel;
  - 6) anda alus õpilase järgmisse klassi üleviimiseks ning kooli lõpetamise otsuse tegemiseks.
- (2) OG-s hinnatakse põhikooliõpilasi trimestri- ja aastahinnetega.
- (3) Hindamine on süstemaatiline teabe kogumine OG õpilase arengu kohta, selle teabe analüüsimine ja tagasiside andmine. Hindamine on aluseks õppe edasisele kavandamisele.
- (4) Otepää Gümnaasiumis väljendatakse ainealaste teadmiste ja oskuste hindamise tulemusi numbriliste hinnetega viiepallisüsteemis, sõnaliselt arvestatud/mittearvestatud süsteemis ja õppimist toetava (kujundava) hindamise abil, et veelgi paremini toetada, suunata ja innustada õpilast edasisel õppimisel. Kogu õppepäeva vältel annavad

õpetajad ja teised õppe- ja kasvatusalal töötavad isikud õpilasele tagasisidet, et toetada õpilase käitumise, hoiakute ja väärtushinnangute kujunemist.

Kool reageerib juhtumitele, mis on vastuolus üldtunnustatud väärtuste ning heade tavadega.

- (5) I trimestril kasutatakse 1. klassides sõnalist hindamist (hinnang tehtud tööle või õpilase arengule).
- (6) I kooliastmes kasutatakse õpilaste teadmiste ja oskuste hindamisel kehalises kasvatuses, muusikas, kunstis, tööõpetuses, tehnoloogiaõpetuses, käsitöös ja kodunduses mitmeeristavat hindamist koos õpitulemuste sõnalise kirjeldusega. Kokkuvõttev tagasiside antakse iga trimestri lõpus.
- (7) Viiepallisüsteemis hinnatakse ühe õppeperioodi või temaatika õpitulemuste saavutatust:
  - 1) hindegaga „5” ehk „väga hea”, kui saavutatud õpitulemused vastavad õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele täiel määral ja ületavad neid;
  - 2) hindegaga „4” ehk „hea”, kui saavutatud õpitulemused vastavad üldiselt õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele;
  - 3) hindegaga „3” ehk „rahuldav”, kui saavutatud õpitulemused vastavad üldiselt õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele, kuid esineb puudusi ja vigu;
  - 4) hindegaga „2” ehk „puudulik”, kui saavutatud õpitulemustes esineb olulisi puudusi;
  - 5) hindegaga „1” ehk „nõrk”, kui saavutatud õpitulemustes esineb olulisi puudusi ja areng puudub.
- (8) Viiepallisüsteemis hinnatavate kirjalike tööde koostamisel ja hindamisel lähtutakse põhimõttest, et kui kasutatakse punktiarvestust, koostatakse tööd nii, et hindegaga „5” hinnatakse õpilast, kes on saavutanud 90–100% maksimaalsest võimalikust punktide arvust, hindegaga „4” 75–89%, hindegaga „3” 50–74%, hindegaga „2” 20–49% ning hindegaga „1” 0–19%. Kui punktisumma on väljendatud komakohtades, ümardatakse tulemus õpilase kasuks.
- (9) Aineõpetaja tutvustab oma hindamis põhimõtteid õpilastele esimeses ainetunnis.
- (10) Käitumise ja hoolsuse hindamise põhimõtteid ja korda tutvustab õpilastele klassijuhataja õppeaasta algul. Käitumist hindab klassijuhataja. Õpilaskodus elavate õpilaste käitumise hindamisel arvestab klassijuhataja õpilase käitumist õpilaskodus.
- (11) Klassijuhatajal on õigus valida kahe erineva käitumise hindamise mudeli vahel: sõnaline kirjeldav hindamine või täheline hindamine. Viimasel juhul „E” – eeskujulik, „H” – hea, „R” – rahuldav, „MR” – mitterahuldav. Käitumise hindamise mudel peab olema ühes klassis ühe õppeaasta jooksul läbiv. Käitumise aastahinne väljendatakse tähe kujul ning see kantakse klassitunnistusele ja õpilasraamatusse.
- (12) Käitumise sõnaline kirjalik hinnang kirjeldab õpilase käitumist faktipõhiselt ja annab soovitusi.
- (13) Käitumise täheline (E, H, R, MR) hindamine:
  - 1) käitumishindegaga „eeskujulik” hinnatakse õpilast, kes täidab kooli kodukorda ja järgib kooli väärtusi, kelle üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnormide järgimine on

harjumuspärane ja järjepidev igas olukorras. Eeskujuliku hinde eelduseks on, et õpilasel puuduvad suulised ja kirjalikud märkused käitumise kohta.

- 2) käitumishindega „hea“ hinnatakse õpilast, kes järgib üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme ning enamasti täidab koolis heaks kiidetud käitumisnorme.
- 3) käitumishindega „rahuldav“ hinnatakse õpilast, kes üldiselt järgib üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme ning täidab koolis heaks kiidetud käitumisnorme, kuid kellel on esinenud eksimusi.
- 4) käitumishindega „mitterahuldav“ hinnatakse õpilast, kes ei täida kooli kodukorra nõudeid, ei allu õpetajate nõudmistele ega järgi üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme.
- 5) Õpilase käitumise võib hinnata mitterahuldavaks ka üksiku õigusvastase teo või ebakõlbelise käitumise eest.

(14) Hoolsuse hindamine:

- 1) hoolsushindega „eeskujulik“ hinnatakse õpilast, kes õpib kõiki õppeaineid võimetekohaselt ja täidab koolis heaks kiidetud hoolsuse hindamiskriteeriume eeskujulikult ja järjepidevalt. Puuduvad suulised ja kirjalikud märkused hoolsuse kohta.
- 2) hoolsushindega „hea“ hinnatakse õpilast, kes õpib kõiki õppeaineid võimetekohaselt ja enamasti täidab koolis heaks kiidetud hindamiskriteeriume.
- 3) hoolsushindega „rahuldav“ hinnatakse õpilast, kes ei õpi võimetekohaselt, üldiselt täidab koolis heaks kiidetud hindamiskriteeriume, kuid ei ole nende täitmisel piisavalt järjekindel.
- 4) hoolsushindega „mitterahuldav“ hinnatakse õpilast, kes ei õpi võimetekohaselt, suhtub õppeülesannetes lohakalt ja vastutustundetult.

(15) Hinnetest ja hinnangutest teavitamise kord on sätestatud kooli kodukorras.

(16) Hindeid ja hinnanguid saab õpilase esindaja vaidlustada viieteistkümne kalendripäeva jooksul alates hinde teatavastegemisest.

(17) Teatavastegemiseks loetakse Otepää Gümnaasiumis hinde kandmist e-päevikusse.

(18) Kui õpilase kirjaliku töö või suulise esituse tulemust on õppeprotsessis hinnatud hindega "puudulik" või "nõrk" või on hinne jäänud panemata, antakse õpilasele üldjuhul 10 tööpäeva jooksul võimalus järelevastamiseks.

(19) Üldjuhul saab järele vastata ainult hindega „puudulik“ või „nõrk“ hinnatud tööd.

(20) Järelevastamine toimub teisipäeviti ja neljapäeviti kell 14.15-16.00 järelevastamise ruumis. Õpilane, kes soovib ebaõnnestunud või puudunud kirjalikku tööd järele vastata, teavitab sellest aineõpetajat vähemalt 2 tööpäeva ette, et õpetajale jääks mõistlik aeg järeeltöö ettevalmistamiseks.

§ 18. Karjääriõppe ja karjäärialase nõustamise korraldus koolis

(1) Karjääriõpetus toimub OG-s klassijuhatajatundides ja läbivate teemade raames ainetundides. Kooli karjääriõppe koordinaator ja õpetajad aitavad õpilasel jõuda

selgusele oma huvides, kalduvustes ja võimetes, mis tagab õpilase valmisoleku õpingute jätkamiseks järgneval haridustasemel ja elukestvaks õppeks.

- (2) Karjääriinfot jagab ja nõustamist korraldab koolis karjääriõppe koordinaator. Karjääriteenuse kaudu aidatakse õpilasel saada tuge, kui õpilane vajab abi või nõu:
  - 1) oma tuleviku ja karjääri planeerimisel;
  - 2) individuaalsel õppekaval õppimise ja individuaalse õppekava taotlemise kohta;
  - 3) õppekavavälise tegevuse või õppimise otsimise kohta;
  - 4) eneseanalüüsi koostamisel;
  - 5) vestlusteks valmistumisel või gümnaasiumisse astumiseks;
  - 6) osalemisel erinevates noorteprojektides ja -programmides ning rahvusvahelises suhtluses;
  - 7) suhetes täiskasvanute maailmaga;
  - 8) vajaliku informatsiooni saamiseks vabaajategevuse ja kutsesuunitluse alal;
  - 9) eluaegse õppe põhimõtte väärtustamisel.

§ 19. Liikluskasvatuse põhimõtted

- (1) Liiklusseadusest lähtuvalt on liikluskasvatuse eesmärk kujundada üksteisega arvestavaid liiklejaid, kellel on:
  - 1) kellel on ohutu liiklemise harjumused ja kes tajuvad liikluskeskkonda;
  - 2) kellel on teadmised ja oskused, mis toetavad nende endi ja teiste liiklejate toimetulekut ja ohutust erinevates liiklusolukordades nii jalakäija, sõitja kui ka juhina;
  - 3) kes hoiduvad käitumast inimesi ohustavalt ning liiklust takistavalt.
- (2) Kooli rolliks on liiklusseadusest lähtudes viia läbi laste liikluskasvatust ja valmistada neid ette ohutuks liiklemiseks.
- (3) Klassi- ja aineõpetajate töökavades määratletakse liikluskasvatuse teemad, mida käsitletakse integreerituna ainetundides.
- (4) Kool võimaldab kõigile 4. klassi õpilastele liiklusõpetuse tunnid, et sooritada jalgratturi juhilubade eksam.

§ 20. Õpilaste ja vanemate teavitamise ja nõustamise korraldus

- (1) Klassi- või aineõpetajad jälgivad õpilase arengut ja toimetulekut koolis ning vajaduse korral kohandavad õpet vastavalt õpilase vajadustele. Õpilase võimete ja annete kõrgeimale võimalikule tasemele arendamiseks selgitatakse koolis välja õpilase individuaalsed õpivajadused, valitakse sobivad õppemeetodid ning korraldatakse diferentseeritud õpet.
- (2) Koolis tagatakse õpilasele, kellel tekib ajutine mahajäämus eeldatavate õpitulemuste saavutamisel, täiendav pedagoogiline juhendamine (konsultatsioonid) väljaspool õppetunde.
- (3) Kool nõustab vajaduse korral õpilase vanemat õpilase arengu toetamises ja kodus õppimises.

- (4) Kool korraldab õpilaste ja vanemate teavitamist edasiõppimisvõimalustest ning tagab õpilastele karjääriteenuste (karjääriõpe, -info või -nõustamine) kättesaadavuse.
- (5) Kool tagab õpilasele ning vanematele teabe kättesaadavuse õppe ja kasvatus korralduse kohta ning juhendamise ja nõustamise õppetööd käsitlevates küsimustes.
- (6) Peamised õppeteemad, vajalikud õppevahendid, hindamise korraldus ja planeeritavad üritused tehakse õpilasele teatavaks õppetrimestri või poolaasta algul.

§ 21. Õpetajate koostöö ja töö planeerimise põhimõtted

- (1) Õpetajad kuuluvad ainevaldkonniti aineseksioonidesse. Aineseksiooni tööd koordineerib aineseksiooni juht.
- (2) Õppeaasta lõpul esitab aineseksiooni juht juhtkonnale aruande, mis koosneb järgmistest osadest:
  - 1) Õppeaasta eesmärgid ja nende täitmine;
  - 2) Toimunud koosolekud (nende peamised päevakorrapunktid);
  - 3) Olulisemad üritused, nende analüüs (õnnestumised ja parendusvaldkonnad);
  - 4) Õppetöö - selle tulemuslikkuse analüüs (ülevaade eksami- ja tasemetööde tulemustest, õnnestumised ja parendusvaldkonnad);
  - 5) Koostöö (ainekomisjoni siseselt, ainekomisjonide vahel, teiste huvigruppidega);
  - 6) Üldine hinnang ainekomisjoni tööle õppeaasta jooksul: olulisemad õnnestumised ja parendusvaldkonnad ning ettepanekud;
  - 7) Eesmärgid järgnevas õppeaastaks. Eesmärgid püstitatakse vähemalt järgnevas valdkonnades: õppetöö ja õpilaste arendamine; üritused; koostöö ja koolitusvajadus.
- (3) Vastavalt vajadusele koondub pedagoogiline personal töögruppideks, mis tegelevad kooli arendustegevusega või mõne muu hetkel koolis päevakohase õppekasvatustegevuse teemaga.
- (4) Õpetajad koostavad oma ainetes töökavad.
- (5) Töökava koostatakse kooli õppekavas esitatud ainekavade alusel.
- (6) Õpetaja töökava koostamise eesmärgiks on kirjeldada taotletavate õpitulemusteni jõudmist. Õpetaja töökavas täpsustatakse kooli õppekava üldosas ja ainekavas esitatut, arvestades konkreetseid õpilasi, kasutatavat õppekirjandust ja –materjale, õpitavaid teemasid, õppesisu, planeeritud kontrolli ja hindamist, seotust läbivate teemade ja üldpädevustega.
- (7) Õpetaja tutvustab õpilastele kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis töökavas planeeritud eesmärgid, hinnatavaid töid ja hindamist töökava perioodi alguses.
- (8) Õpetaja koostab ja paneb töökava e-päevikusse üles selle õppeperioodi alguseks, mille kohta töökava koostati.

§ 22. Kooli õppekava uuendamise ja täiendamise kord

- (1) Õppekava demokraatliku arendamise ning täiendamise ja muutmise eest vastutab direktor.
- (2) Kooli õppekava ja selle muudatused kehtestab direktor põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses sätestatud tingimustel ja korras.
- (3) Kooli õppekava koostatakse ning seda uuendatakse ja muudetakse lähtudes põhikooli riiklikust õppekavast ja kooli arengukavast, pidades silmas kooli töötajate, vanemate ja õpilaste soove ning eesmärgi saavutamiseks vajalikke ressursse, samuti tegelikku praktikat kooli õppekava rakendamisel.
- (4) Kooli õppekava koostamises ja arendamises kasutatakse erinevaid töövorme. Selles töös osalevad kõik õpetajad.